

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Volume 11/3 Winter 2016, p. 113-138

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9324>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 15.02.2016 ✓ Accepted/Kabul: 17.03.2016

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM - Doç. Dr. Hasan BAĞCI – Doç. Dr. İlhan ERDEM - Doç. Dr. Mehmet Akif ÇEÇEN

This article was checked by iThenticate.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENEMLERE YÖNELİK OKUDUĞUNU ANLAMA BAŞARI TESTİNİN GELİŞTİRİLMESİ*

Hatice ALTUNKAYA**

ÖZET

Çalışmanın amacı, Avrupa Konseyi Yabancı Diller İçin Ortak Başvuru Metni'nde yer alan okuma alanına ait kazanımları dikkate alarak, okuma becerisi öğretiminin değerlendirilmesinde yararlanılabilecek, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerini ölçebilecek, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış “Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuduğunu Anlama Başarı Testi (YDTOBT) geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda Ortak Başvuru Metni'nde yer alan okuma alanı kazanımlarına ait ölçülecek özellikler belirlenmiş, ulaşılabilecek hedef davranışlar doğrultusunda maddeler yazılarak gözden geçirilmiştir. Testin kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Testte yer alan her bir maddenin ölçmek istediği beceriyi (okuduğunu anlama) ölçtüğüne ilişkin kanıt sağlamak ve bu yolla maddelerin geçerli olduğunu ispatlamak amacıyla madde-test korelasyonları (bi-serial korelasyon katsayısı) hesaplanmıştır. Daha sonra ise test maddelerinin güçlük indeksleri belirlenmiştir. Soruların seçilmesinde güçlük indeksi 0.20 ile 0.80 arasında olmasına dikkat edilmiştir. 1. madde hariç tüm maddelerin madde-test korelasyonlarının 0.30'un üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda tüm maddelerin test ile ölçülmek istenen özelliği ölçtüğü bir diğer ifade ile geçerli olduğu söylenebilir. 1. madde ise 0.24 düzeyinde bir korelasyona sahiptir. Bu durumda bu maddenin de gözden geçirilerek testte kalmasına ve böylece kapsam geçerliğinin zedelenmemesine karar verilmiştir. Testin güvenilirlik katsayısı olarak KR-20 güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve 0.88 olarak bulunmuştur. Çalışma sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduklarını anlama düzeylerini ölçmede kullanılabilecek geçerlik ve güvenilirlik değerlerine sahip bir başarı testi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Başarı Testi, Okuduğunu Anlama, Yabancı Dil Olarak Türkçe.

* Bu makale, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Okuma Kaygıları ile Okuduğunu Anlama Becerileri Arasındaki İlişki” adlı doktora tezinden yararlanılarak üretilmiştir.

** Öğretmen, Dr. Adalet Bak., El-mek: hatice4473@hotmail.com

**DEVELOPMENT OF ACHIEVEMENT TEST FOR
COMPREHENSION OF WHAT WAS READ FOR THOSE
LEARNING TURKISH AS FOREIGN LANGUAGE**

ABSTRACT

The purpose of the study is, by considering the achievements of the reading area involved in European Council Common Reference Framework for foreign languages, to develop "Comprehension Achievement Test About Reading Turkish as Foreign Language" (YDTOBT) in which a study was conducted for the validity and reliability which can measure the level of comprehension of students learning B level Turkish as a foreign language and which can be utilized in the assessment of reading skills. For this purpose, properties to be measured regarding achievements of reading area involved in Common Reference Text were identified, items were written in line with the target behavior to be achieved and they were reviewed. Expert opinions were consulted for content validity of the test. Item-test correlations (bi-serial correlation coefficient) were calculated in order to provide evidence regarding each item measures the skills that it want to measure in the test (reading comprehension) and to prove the validity of the items in this way. Later difficulty index of the test items were identified. The difficulty index in the selection of the questions has been noted to be between 0.20 and 0.80. Except item 1, it was identified that item-total correlations of all items were above 0.30. In this case, it may be said that all items measure the feature that is required to be measured with test, in other words they are valid. Item 1 has a correlation level of 0.24. In this case, it was also decided to review this item and to remain in the test and so not to damage the content validity. As a test reliability coefficient, KR-20 reliability coefficient was calculated and found to be 0.88. As a result of the study, an achievement test was conducted for the validity and reliability which can be used to measure the level of comprehension of students learning B level Turkish as a foreign language.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Teaching Turkish as a foreign language has a long history starting with the work of Divanü Lûgat-it-Türk. In parallel to increase in the number of people who want to learn Turkish due to reasons such as political, cultural, geopolitical and etc. position of Turkey the field of teaching Turkish as a foreign language has become an academic field on which more frequent researches are conducted. Reading and understanding what is read in this area as one of the four basic language skills is the fundamental key for learning.

Reading is the activity of perception of the meaning created by the author in the text by the reader and structuring with background information that exists in the cognition. "There are basically three elements in reading. The first one is "written or printed text", the second

Turkish Studies

one is “perception of these texts by sense organs” and the third one is “giving meaning and interpretation and of texts” (Temizkan, 2009: 10-11).

“Attaching importance to reading comprehension in foreign language teaching began in the 1950s. It emerged as the most important skill in foreign language teaching in 1970s and prevailed in language teaching. Because reading comprehension skill directly affects listening, speaking and writing skills it is in the central point as the best linguistic skill assisting in acquisition of other linguistic skills as the most important learning objectives” (Kuzu, 1999: 20 referring to Lutjeharms 1988). “ It can be claimed that it is in a key point in language teaching because basic reading skills in teaching Turkish to foreigners constitutes a basis for development of other basic skills and due to its importance in the center of receptive language skills” (Erdem, Gün, Şengül and Şimşek, 2015: 461).

Reading in a foreign language is a more complex process than reading in native language. Foreign language student is required to learn a system and alphabet with which he is unfamiliar, different grammar rules, vocabulary, idioms, proverbs and word patterns of the language he learns. That the student learns all these does not mean necessarily that he may fully understand texts in language he is learning. In addition to these students should be familiar with the culture about language that produced these texts. “It is pointed out by many reading theorist that when reader faces with the text he tries to bring concepts of his own language and culture depending on his previous experiences to reading environment and tries to describe meaning” (Referred by Akyol, Yıldırım, Ateş, Çetinkaya, 2013: 42 to Applegate, Quinn and Applegate, 2002). Determination of success level of students is subject of measurement and assessment as one of fundamental dynamics of the educational process.

When literature is reviewed it is found that reading skills tests are developed for students with native language of Turkish ((Belet and Yaşar, 2007; Yıldız and Akyol, 2011; Özder, Konedraı and Doğan, 2012).

When literature about teaching Turkish as a foreign language is reviewed no research has been found that conducted reliability and validity study to measure reading comprehension of learners of Turkish as a foreign language. It is believed that a success test with validity and reliability analysis will provide great benefit in measuring students' level of reading comprehension.

Purpose

The purpose of the study is to develop a “Reading Comprehension Success Test for Turkish as a Foreign Language” (YDTOBT) by taking into account achievements of the reading comprehension given in Council of Europe Common Reference Text for foreign languages to be used in assessment of reading skills learning to measure reading comprehension levels of B level students learning Turkish as a foreign language.

Turkish Studies

Methodology

Participants

This test consisting of 45 questions was applied to the group consisting of 510 students specified in the following table for validity, reliability and material analysis 227 (44.5%) students participated in the study are female and 283 (55.5%) of them are male.

Table 1: Centers Forming Study Group and Number of Students

NAME OF CENTER	NUMBER OF STUDENTS
Gaziantep University TÖMER	112
Gazi University TÖMER	105
İstanbul University Language Center	70
Aydın University TÖMER	56
İnönü University TÖMER	54
Fatih University TÖMER	54
Sakarya University TÖMER	31
Yıldız University TÖMER	15
Sabahattin Zaim University TÖMER	13
TOTAL	510

Test Development Process

a) Relevant literature was scanned and reading texts, activities, goals and achievements in books taught in the area of Turkish as a foreign language were examined.

b) Studies found about test development were examined and required notes were taken for methodology applied.

c) To determine the scope of the test achievements related to the reading skills given in Council of Europe Common Reference Text for Foreign Languages are taken into account.

d) Expected target behavior of foreign language students at B level are determined as in the following figure and named as achievement numbers in creating the table of specifications.

e) At the preparation stage of questions; literal comprehension, reconstruction, inference, estimation, assessment and their comprehension levels they rank as personal response level which were described by Day and Park (2005: 62-64) as useful in reading tests in foreign languages were taken into account.

f) The texts were determined to be used in preparation of questions by scanning many sources and internet browsing.

g) In order to determine reading comprehension levels of Turkish learners as a foreign language taking into account achievements determined for B level students, 6 correct-false optional questions, 39 multiple choice questions and in total 45 questions were prepared.

h) For content, scope and appearance validity of the test we have applied to expert opinion. Necessary corrections were made without removal of test questions in accordance with advices of experts.

i) The first version of reading comprehension achievement test for Turkish learners consisting of 45 questions was applied to thirty

Turkish Studies

students in Gazi University Turkish Education Center (TÖMER) and a interviews were made with students and course instructors about the clarity of the test and it is stated that test was not very difficult and it ad understandable statements and applied to study group.

Findings

Psychometric Features of YDTOBT

Measured feature was handled as reading comprehension and evidences were collected about validity and reliability measurement tool by calculating item and test statistics over test results.

Validity

In this context, first of all item-test correlations (bi-serial correlation coefficient) were calculated to prove evidences that each item measures the skill (reading comprehension) that it is required to measure and to prove validity of items by this way. Bi-serial correlation coefficient is and artificially categorized correlation coefficient used to find a relationship between an actual continuous variable and continuous variable (Magnusson, 1966: 202). Later difficulty index of the test items were identified. As a result of analysis it was determined that except for item 1, item- test correlations of all items were over 0.30. Accordingly it may be said that all items measured features those are required to be measured by tests. Correlation of item 1 was 0.24. In this case it was decided to keep this item in test by reviewing it and not to harm validity of the scope.

Reliability

KR-20 reliability coefficient was calculated as reliability coefficient of test and it was found to be 0.88. Lower limit of reliability level that may be used for measurement instruments in researches is 0.70 (Büyüköztürk, 2012; Özçelik, 2010) and value of 0.88 found in this study is well above this criterion value. This fact can be used as an evidence of reliability of test in other words test is resistant to random errors.

Discussions and Results

In the study, it is aimed to develop a valid and reliable measurement instrument to measure reading comprehension levels of B level students learning Turkish as foreign language. Questions are prepared by following the scientific process to be followed in the test development process for this purpose and expert opinion was applied for content validity. Then reliability and validity analysis of the test were conducted. Average difficulty and distinctiveness indexes of items calculated by item analysis showed validity and reliability of "Reading Comprehension Success Test for Turkish as a Foreign Language" (YDTOBT) consisting of 6 correct- false questions and 39 multiple-choice questions. Scoring of this achievement test where the highest point is 45 and the lowest score is 0 is conducted by giving 1 point for correct answers and 0 point for false and unanswered questions in total over 45 points. It is thought that achievement test developed herein may be used in centers teaching Turkish as foreign language as a useful and reliable measurement instrument for determination of

Turkish Studies

Turkish reading comprehension level of B level students (see. Appendix 1).

In this study, an achievement test has been developed to measure reading comprehension level of B level students learning Turkish as a foreign language. Likewise, it is believed that it will be beneficial to the develop achievement tests to evaluate A and C students' reading comprehension levels.

Researchers may use achievement test in studies conducted to determine the relationship between reading comprehension levels of students and their listening, speaking and writing anxieties. Likewise, test may be used in research of the relationship between reading comprehension and self-efficacy of reading, writing, speaking and listening. Achievement test may also be used in studies conducted to determine the relationship between reading comprehension and reading attitudes of learners of Turkish as a foreign language.

Keywords: Achievement Test, Reading Comprehension, Turkish as a Foreign Language.

Giriş

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi Divanü Lûgat-it-Türk adlı eserle başlayan uzun bir geçmişe sahiptir. Türkiye'nin siyasi, kültürel, jeopolitik konumu vb. nedenlerle Türkçe öğrenmek isteyenlerin sayısının artmasına paralel olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanı, üzerinde araştırmaların daha sık yapıldığı bir öğretim sahası hâline gelmiştir. Bu alanda dört temel dil becerisinden biri olan okuma ve okuduğunu anlama öğrenmenin temel anahtarıdır.

Okuma, yazarın ürettiği metindeki anlamın okur tarafından alımlanması, zihninde var olan art alan bilgileriyle yapılandırılması etkinliğidir. "Okumada temel olarak üç unsur bulunmaktadır. Bunlardan birincisi "yazılı veya basılı metin", ikincisi "duyu organlarıyla bu metinlerin algılanması", üçüncüsü ise "okunan metinlerin anlamlandırılması ve yorumlanmasıdır" (Temizkan, 2009: 10-11).

"Okuduğunu anlama, okuyucunun ön bilgileri ile metinlerden öğrendiklerini karşılaştırıp, sentez ederek yeni bir düşünceye ulaşmasıdır" (Akyol, 2005: 2). Okuma eğitiminde, öğrencilerin okuduğunu doğru anlamlandırabilen, metnin ana fikrini, düşünce yapısını, yazarın niyetini, metnin türünü, metnin dil ve anlatımına ilişkin özelliklerini kavrayabilen okurlar olması amaçlanır. Bu becerilere sahip olan bir öğrencinin gerek ana dilde gerek de yabancı dilde okuma anlamlandırma sürecinde okuduklarını değerlendirebilen, eleştirebilen, kendisine gerekli bilgileri okuma yoluyla elde edebilen, okumayı hem bilgi almak amaçlı hem de keyif verici bir etkinlik olarak haz almak maksatlı alışkanlık hâline getirebilen bir okur olması beklenir. Okuduğunu anlama sürecinde okurun, metindeki anlamı çıkarabilmesi için aşağıdaki süreçleri tamamlaması gerekmektedir:

- ✓ Dilin ait olduğu alfabeyle ilişkin harfleri tanımalı, harfler aracılığı ile oluşturulan sözcükleri kavrayabilmelidir.
- ✓ Ana diline ya da öğrendiği yabancı dile ilişkin ses bilgisi, kelime bilgisi, cümle dizimi gibi dil bilimsel yapılar hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- ✓ Öğrendiği dile ilişkin kültürel unsurlar hakkında bilgisi bulunmalıdır.
- ✓ Dile ilişkin deyimler, mecazlar, atasözleri vb. kelime ve kelime gruplarını anlayabilmelidir.

Turkish Studies

- ✓ Okuduğu metindeki olay, yer, zaman gibi faktörleri kavrayabilmeli; metindeki bağdaşıklık ve tutarlılık öğeleri arasındaki anlam bağına kavrayabilmelidir.
- ✓ Okuduğu metindeki ana fikri, duyguyu, düşüncüyü anlayabilmelidir.
- ✓ Okuduğu metindeki fikir ve düşünceleri kendi zihninde eleştirel olarak düşünebilmeli, analiz edebilmeli ve değerlendirebilmelidir.

“Öğrencilerin tüm eğitim düzeylerinde ve tüm derslerde başarılı olmaları için okuduğunu anlama becerisine sahip olmaları gerekmektedir” (Ateş, 2008).

Robinson ve Good (1987: 145-146) okuduğunu anlamayı 3 faktör altında değerlendirmişlerdir. Bunlar: Basit anlama, yorumlayıcı anlama ve sorgulayıcı anlamadır:

1. Basit anlama: Bilginin yerini bulma, bilgiyi toplama, basamakları izleme, karakterleri belirleme, yerleri belirleme, yönergeleri izleme, yazarın yapısal planını açıklama gibi becerileri gerektirir.

2. Yorumlayıcı anlama: Yorumlayıcı anlama şu becerileri gerektirir: Ana fikri bulma, önemli fikirleri seçme, fikirleri organize etme, kavram ve prensipleri geliştirme, özetleme, çıktıları ve etkileri test etme, ima edilen manaları anlama, genellemeler yapma, ilişkileri belirleme, ileriye dönük tahmin, önemli ve ilgili olanı belirleme, bilgileri karşılaştırma, uygulamaları belirleme, uygulama yapma, yazarın amacını, karakterlerin eğilim ve motivasyonlarını belirleme, zevk alabilme, yazarın fikir ve eğilimini belirleme, yazara ait bir fikri tamamlama, ortamı başka ortamlarla karşılaştırma, ortamı kişisel tecrübelerle birleştirme, duygusal imajlar oluşturma, duygusal cevaplar oluşturma, okuduğunu yeniden yapılandırma, imlaya dikkat ederek okuma, çıkarsama yapma.

3. Sorgulayıcı anlama: Bu tür anlamada kazanılan beceriler şunlardır:

Okunanları; kalite, değer, doğruluk, gerçeklik, tarafsızlık, tutarlılık, propaganda, ilgililik, yeterlilik, gerçek veya fikir açılarından karşılaştırma, yazarın amaçlarını ve tavırlarını değerlendirme, konuyu ortam açısından değerlendirme, ortamdaki dili değerlendirme, ortamın genel yapısını değerlendirme, yazarın uzmanlığını değerlendirme, bilgi kaynaklarını değerlendirme.

Ana dilde olduğu gibi yabancı dilde de okuduğunu anlama; söz varlığının artırılması, konuşma, yazma, dinleme gibi diğer dil becerilerinin geliştirilmesi, bireyin öğrendiği dilde etkili iletişim kurabilmesi için gerekli bir beceridir. “Yabancı dil öğretiminde okuma-anlamaya önem verilmesi 1950’li yıllarda başlamıştır. 1970’li yıllarda artık yabancı dil öğretiminde en önemli beceri olarak ön plana çıkmış ve dil öğretimine damgasını vurmuştur. Çünkü okuma-anlama becerisi, dinleme, konuşma ve yazma becerilerini direk olarak etkilediğinden, yani hem en önemli öğrenim amacı, hem de diğer dilsel becerilerin kazanılmasına yardımcı olan en iyi dilsel beceri olarak merkezi noktada bulunmaktadır” (Lutjeharms, 1988’den aktaran Kuzu, 1999: 20). “Yabancılar Türkçe öğretimi alanında da okuma temel becerisinin diğer temel becerilerin gelişiminde de temel oluşturması ve alımlayıcı dil becerilerinin merkezindeki önemi ile dil öğretiminde kilit noktada olduğu belirtilebilir” (Erdem, Gün, Şengül ve Şimşek, 2015: 461). Yabancı dilde okuma, ana dilde okumaya göre daha karmaşık bir süreçtir. Yabancı dil öğrencisi, öğrendiği dile ilişkin aşına olmadığı bir ses sistemi ve alfabeyi, farklı dil bilgisi kurallarını, öğrendiği dilin kelimeleri, deyimlerini, atasözlerini, söz kalıplarını öğrenmek durumundadır. Öğrencinin bunları öğrenmiş olması öğrendiği dile ait metinleri tam olarak anlayabileceği anlamına gelmez. Öğrenci bunlara ek olarak metnin üretildiği dile ilişkin kültür hakkında da bilgi sahibi olmalıdır. “Çoğu okuma kuramcısının okuyucunun metinle karşılaştığında önceki deneyimlerinden hareketle kendi dil ve kültürüne ait kavramları okuma ortamına getirerek anlam kurmaya çalıştığı

Turkish Studies

konusunda hemfikir olduğu belirtilmektedir” (Applegate, Quinn ve Applegate, 2002’den akt. Akyol, Yıldırım, Ateş, Çetinkaya, 2013: 42). Anlam kurmaya çalışan öğrencilerin ne düzeyde başarılı olduklarının tespit edilmesi, eğitim sürecinin temel dinamiklerinden olan ölçme ve değerlendirme aşamasının konusudur.

Ölçme ve değerlendirme, eğitimde kazandırılmak istenilen hedef davranışlara ulaşıp ulaşılmadığını gösteren, sonuçları doğrultusunda eğitimcilerin ve öğrencilerin eksikliklerini gidermelerine ışık tutan eğitim süreci basamaklarındandır. Mehrens ve Lehmann’a göre (1991) ölçme ve değerlendirme, öğretme süreci bağlamında öğretmene, öğrenme süreci bakımından öğrenciye katkı sağlamaktadır. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğretmene; (1) öğrencilerin başlangıç davranışları hakkında bilgi sağlamada, (2) her öğrenci için gerçeğe uygun amaçlar belirlemede, (3) başarı getiren amaçların başarı derecesini belirleyerek değerlendirmede ve (4) eğitimsel teknikleri belirlemede, değerlendirmede ve ayırt etmede yardımcı olur. Ölçme ve değerlendirme öğretmenin amaçlarını öğrenciye bildirme, eğitim- öğretim etkinliğinde öğrenci istekliliğini artırma, doğru öğrenci alışkanlıklarını cesaretlendirme ve öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek etkin geri bildirimler sağlama konusunda önemli işlevlere sahiptir (Akt. Dalkıran, 2008: 117).

Eğitim öğretim sürecinde sınavlar, amaçlanan hedef davranışlara ne derece ulaşılabildiğini gösteren ölçme araçlarıdır. “Bu araçlarda en yaygın kullanılan soru tipi ise çoktan seçmeli sorulardır. Teknik yönleri güçlü bir bilgi testinden elde edilen ölçümler genellenebilmekte; kısa zamanda, düşük maliyetlerle çok fazla kişiye ulaşılabilmekte ve tekrar kullanılabilir” (Özgüven, 2007).

Alan yazın incelendiğinde ana dili Türkçe olan öğrencilere yönelik olarak okuma başarı testlerinin geliştirildiği görülmektedir. Yıldız ve Akyol (2011), ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeylerini belirlemek amacıyla Türkçe Öğretim Programı’nda okuduğunu anlama kazanımlarından hareketle 36 sorudan oluşan çoktan seçmeli bir test hazırlamışlardır. Hazırladıkları 36 soruluk testin analizlerini yapabilmek için 129 öğrenciye uygulama yapmışlar, madde analizinde her maddenin güçlük ve ayırt edicilik indislerini hesaplamışlardır. Çalışmada, ayırtıcılık indisi .30’un altında olan maddeler testten çıkarılmış, maddelerin ayırtıcılık gücünün yanı sıra alt ve üst % 27’lik dilimler arasında anlamlı farklılık olup olmadığı bağımsız gruplar için t-testi ile belirlenmiştir. Sonuçta 8 maddenin uygulama yapılacak öğrenci grubu için uygun olmadığı tespit edilerek testten çıkarılmış ve 28 maddelik test formuna ulaşılmıştır. Belet ve Yaşar da (2007: 77) ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerin okuduklarını anlama düzeyini ölçmek amacıyla bir okuma başarı testi geliştirmişlerdir. Testlerin kapsam geçerliliği için test maddelerinin okuduğu anlama konularını dengeli olarak örneklemesine dikkat edilmiş ve test konu uzmanı ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine sunulmuş, son şekli verilen testler, uygulama sonucunda güvenilirlik analizine tabi tutularak güvenilirlik katsayısı .67 olarak tespit edilmiştir. Anılan (2004) da yine ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde okuduğunu anlama becerisi hedef davranışlarının gerçekleşme düzeylerini belirlemek amacıyla okuduğunu anlama testi geliştirmiştir. Veri toplama aracının geçerliği için uzman kanıları yeterli görülmüş, okuduğunu anlama testinin Kuder Richardson (KR-20) güvenilirlik katsayısı 79 olarak bulunmuştur. Özder, Konedralı ve Doğan (2012) da ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini değerlendirmek amacıyla KR-20 güvenilirlik katsayısı 0.88 olarak bulunan bir test geliştirmişlerdir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alan yazını tarandığında, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin okuduğunu anlama düzeyini ölçmek amacıyla geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış bir araştırmaya rastlanmamıştır. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmış bir başarı testinin, öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerinin ölçülebilmesinde büyük yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Amaç

Çalışmanın amacı, Avrupa Konseyi Yabancı Diller İçin Ortak Başvuru Metni'nde yer alan okuma alanına ait kazanımları dikkate alarak, okuma becerisi öğretiminin değerlendirilmesinde yararlanılabilecek, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerini ölçebilecek bir "Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuduğunu Anlama Başarı Testi (YDTOBT) ortaya koyabilmektir.

Yöntem

Çalışma Grubu

45 sorudan oluşan bu test geçerlik, güvenirlik ve madde analizi için aşağıdaki tabloda belirtilen toplam 510 öğrenciden oluşan gruba uygulanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin 227'si (% 44.5) kadın, 283'ü (% 55.5) erkektir.

Tablo 1: Çalışma Grubunu Oluşturan Merkezler ve Öğrenci Sayıları

MERKEZ ADI	ÖĞRENCİ SAYISI
Gaziantep Üniversitesi TÖMER	112
Gazi Üniversitesi TÖMER	105
İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi	70
Aydın Üniversitesi TÖMER	56
İnönü Üniversitesi TÖMER	54
Fatih Üniversitesi TÖMER	54
Sakarya Üniversitesi TÖMER	31
Yıldız Üniversitesi TÖMER	15
Sabahattin Zaim Üniversitesi TÖMER	13
TOPLAM	510

Testin Geliştirilme Süreci

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerini ölçmek amacıyla geliştirilen testin adı, Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuduğunu Anlama Başarı Testi (YDTOBT) olarak belirlenmiştir. Testin geliştirilme sürecinde Turgut ve Baykul (2010: 213-214) tarafından belirtilen aşağıdaki süreç dikkate alınmıştır:

1. Test amacının belirlenmesi
2. Ölçülecek özelliklerin belirlenmesi
3. Maddelerin yazılması
4. Madde redaksiyonu (gözden geçirilmesi)
5. Deneme formunun hazırlanması
6. Deneme formunun uygulanması
7. Uygulama sonuçlarının puanlanması, madde analizi ve madde seçimi
8. Nihai testin oluşturulması ve istatistikleri.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerini ölçebilecek bir test geliştirme amacı doğrultusunda yukarıda ifade edilen süreçte aşağıdaki işlemler gerçekleştirilmiştir:

a. Alan yazın taranarak yabancı dil olarak Türkçe alanında okutulan kitaplarda bulunan okuma metinleri, etkinlikleri, amaç ve kazanımları incelenmiştir.

b. Test geliştirme ile ilgili ulaşılan çalışmalar incelenmiş, takip edilen yöntemlere ilişkin gerekli notlar alınmıştır.

c. Testin kapsamının belirlenmesinde Avrupa Konseyi Yabancı Diller İçin Ortak Başvuru Metni'nde yer alan okuma becerisine ilişkin kazanımlar dikkate alınmıştır. "Öğrencinin okuduğunu anlamasının önemine paralel olarak, okuduğunu anlama sürecindeki ilerleme eksikliğini gidermek üzere buna neden olan yapıların yerinde veya yanında söz konusu hedef kitle için anlaşılması muhtemel yapıların yer alması daha doğru kabul edilebilmektedir" (Durmuş, 2013: 1296). Hedef kitlenin kazanması gereken davranışların kapsamının belirlenmesi, okuduğunu anlama sürecinde öğrencilerin dil yeterlilikleri doğrultusunda eğitim ve değerlendirme sürecinin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için önem arz etmektedir. Avrupa Konseyi Yabancı Diller için Ortak Başvuru Metni'nde Avrupa'da dil öğrenen bireylerin dile ilişkin dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma yeterliliklerini belirli standartlara göre belirlenmiş ve bu düzeyler için öğrencilerden her bir beceri alanı için beklenen yeterlilikler hakkında ayrıntılı tanımlamalar yapılmıştır. Altı ortak dil düzeyine ilişkin açıklamalar, dil öğrencisinin hangi düzeyde hangi beceriye sahip olduğunun değerlendirilmesi noktasında öğrenen ve öğretenlere ortak bir payda sağlamaktadır. Başvuru metni, yabancı dil öğrenen B düzeyi öğrencilerin okuma becerisi alanında aşağıdaki kazanımlara erişmeleri gerektiğini belirtmektedir:

Okuma- Anlama, Genel

1. B2: Kendi kendine okuyabilir, okuduğu amaca yönelik ve metne uygun olarak okuma tarzını ve hızını ayarlayabilir, uygun başvuru kitaplarını seçerek kullanabilir. Okuma anlama için yeterli geniş bir sözcük dağarcığına sahip olsa da nadir kullanılan deyimleri anlamakta zorluk çekebilir.

2. B1: Kendi ilgi ve uzmanlık alanlarıyla ilgili konular üzerine okuduğu karmaşık olmayan teknik metinleri yeterli seviyede anlayabilir.

Yazışmaları Okuma Anlama

1. B2: Kendi ilgi alanını kapsayan yazışmaları okuyabilir ve ana bildirim kolaylıkla anlayabilir.

2. B1: Bir mektup arkadaşıyla devamlı yazışabilmek için, özel mektuplardaki olay, duygu ve istekler hakkında yapılan betimlemeleri yeterince anlayabilir.

Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma

1. B2: Uzun ve karmaşık metinleri çabukça gözden geçirip önemli bilgileri bulabilir. Meslekle ilgili geniş kapsamlı konular hakkında haberlerin, makalelerin ve raporların içeriğini ve önemini çabukça kavrayabilir ve daha ince okunmasının gerekip gerekmediğine karar verebilir.

2. B1: Belirli bir görevle ilgili olarak istenilen bilgileri alabilmek amacıyla uzun metinleri gözden geçirebilir ve çeşitli metinlerden veya metin bölümlerinden çıkardığı bilgileri birleştirebilir. Mektup, bilgilendirme broşürü veya kısa resmî belgeler gibi basit günlük metinlerden önemli bilgileri bulabilir ve anlayabilir.

Bilgi ve Gereçleri Anlama

1. B2: Kendi uzmanlık alanına ilişkin, uzmanlara yönelik üst düzey kaynaklardan bilgi, düşünce ve görüşleri alabilir. Kullanılan terimleri iyi anlayıp anlamadığını kontrol etmek için arada bir sözlük kullansa bile, kendi uzmanlık alanının dışındaki teknik makaleleri okuyup

anlayabilir. Yazarların belirli bir tutumu ya da görüş noktasını savunduğu, günlük sorunları ele alan makale ve raporları okuyup anlayabilir.

2. B1: Anlaşılır şekilde yazılmış, gerekçelerle donatılmış metinlerin en önemli sonuçlarını algılayabilir. Ayrıntılarıyla olmasa bile, işlediği konudaki görüş açısını kavrayabilir. Alışlagelmiş konuları içeren karmaşık olmayan gazete makalelerini ana noktalarıyla kavrayabilir.

Yazılı Talimatları Anlama

1. B2: Kendi uzmanlık alanından uzun ve karmaşık kullanım kılavuzlarını ve ayrıntılı kural ya da tehlike uyarılarının zor bölümlerini birkaç kere okuma imkânına sahip olduğunda anlayabilir.

2. B1: Bir cihazı kullanmak için gerekli karmaşık olmayan, anlaşılır bir anlatımla yazılmış kullanım kılavuzlarını anlayabilir (MEB Çeviri Komisyonu, 2009: 68-70).

d. B düzeyinde olan yabancı dil öğrencisinin kazanması beklenen hedef davranışlar, aşağıdaki şekilde maddeleştirilmiş ve belirtke tablosu oluşturulurken kazanım numaraları olarak adlandırılmıştır:

1. Kendi ilgi ve uzmanlık alanlarıyla ilgili konular üzerine okuduğu karmaşık olmayan teknik metinleri yeterli seviyede anlayabilir.

2. Bir mektup arkadaşıyla devamlı yazışabilmek için, özel mektuplardaki olay, duygu ve istekler hakkında yapılan betimlemeleri yeterince anlayabilir.

3. Belirli bir görevle ilgili olarak istenilen bilgileri alabilmek amacıyla uzun metinleri gözden geçirebilir ve çeşitli metinlerden veya metin bölümlerinden çıkardığı bilgileri birleştirebilir. Mektup, bilgilendirme broşürü veya kısa resmî belgeler gibi basit günlük metinlerden önemli bilgileri bulabilir ve anlayabilir.

4. Anlaşılır şekilde yazılmış, gerekçelerle donatılmış metinlerin en önemli sonuçlarını algılayabilir. Ayrıntılarıyla olmasa bile, işlediği konudaki görüş açısını kavrayabilir. Alışlagelmiş konuları içeren karmaşık olmayan gazete makalelerini ana noktalarıyla kavrayabilir.

5. Bir cihazı kullanmak için gerekli karmaşık olmayan, anlaşılır bir anlatımla yazılmış kullanım kılavuzlarını anlayabilir.

6. Kendi kendine okuyabilir, okuduğu amaca yönelik ve metne uygun olarak okuma tarzını ve hızını ayarlayabilir, uygun başvuru kitaplarını seçerek kullanabilir. Okuma anlama için yeterli geniş bir sözcük dağarcığına sahip olsa da nadir kullanılan deyimleri anlamakta zorluk çekebilir.

7. Kendi ilgi alanını kapsayan yazışmaları okuyabilir ve ana bildirimini kolaylıkla anlayabilir.

8. Uzun ve karmaşık metinleri çabukça gözden geçirip önemli bilgileri bulabilir. Meslekle ilgili geniş kapsamlı konular hakkında haberlerin, makalelerin ve raporların içeriğini ve önemini çabukça kavrayabilir ve daha ince okunmasının gerekip gerekmediğine karar verebilir.

9. Kendi uzmanlık alanına ilişkin, uzmanlara yönelik üst düzey kaynaklardan bilgi, düşünce ve görüşleri alabilir. Kullanılan terimleri iyi anlayıp anlamadığını kontrol etmek için arada bir sözlük kullansa bile, kendi uzmanlık alanının dışındaki teknik makaleleri okuyup anlayabilir. Yazarların belirli bir tutumu ya da görüş noktasını savunduğu, günlük sorunları ele alan makale ve raporları okuyup anlayabilir.

Turkish Studies

10. Kendi uzmanlık alanından uzun ve karmaşık kullanım kılavuzlarını ve ayrıntılı kural ya da tehlike uyarılarının zor bölümlerini birkaç kere okuma imkânına sahip olduğunda anlayabilir.

e. Soruların yazılabilmesi için çok sayıda kaynak ve internet taraması yapılarak sorularda kullanılmak üzere metinler tespit edilmiştir.

f. Soruların yazılma aşamasında Day ve Park'ın (2005: 62-64); yabancı dilde okuma testi geliştirmede kullanılabileceğini belirttiği; düz anlamı anlama, yeniden oluşturma, çıkarım yapma, tahmin yürütme, değerlendirme ve kişisel tepki olarak sıraladıkları anlama düzeyleri dikkate alınmıştır:

- Düz anlamı anlama: Açıkça ifade edilen bilgiyi anlamadır.
- Yeniden oluşturma: Metnin farklı yerlerinde bulunan bilgileri birleştirerek ek bir bilgiye ulaşmadır.
- Çıkarım yapma: Metinde açık olarak ifade edilmeyen bilgiye ulaşmadır.
- Tahmin yürütme: Konuya ilişkin bilgileri kullanarak bir olayın devamında ya da bir hikâyenin sonunda ne olacağını tahmin etmedir.
- Değerlendirme: Okuyucunun metnin belirli bir özelliğine ilişkin genel veya kapsayıcı bir yargıya ulaşmasıdır.
- Kişisel tepki: Okuyucuların metne ve konuya ilişkin duygularını ifade etmesidir.

g. Day ve Park (2005: 62-64) tarafından yabancı dilde okuma testi oluşturulurken kullanılabilecek anlama düzeyleri ve B düzeyi için belirlenen kazanımlar göz önünde bulundurularak yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin okuduklarını anlama düzeylerini tespit etmek amacıyla 6 adet doğru-yanlış seçenekli ve 39 adet çoktan seçmeli toplam 45 soru yazılmıştır.

h. Testin içerik, kapsam ve görünüş geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Testte yer alan tüm maddelerin ilgili kazanımları kapsadığından emin olmak için belirtke tablosu (bkz. Ek 2) oluşturulmuştur.

i. Bu soruların ilgili hedef davranışları ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla sorular alanda uzman iki yardımcı doçent doktora, alanda doktorasını yapan iki uzmana, ölçme ve değerlendirme konusunda iki uzmana ve yabancılara Türkçe öğreten dört okutmana soruların altına uygun, kabul edilebilir, uygun değil seçenekleri konularak belirtke tablosuyla sunulmuş ve görüşleri istenmiştir. Uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda test maddelerinden çıkartılma yapılmadan gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, verilen cümlelerin tamamlanmasını isteyen testin 14. Sorusunda “Orhan Pamuk.....” ,(cevap: Ünlü bir roman yazarıdır) Türkçe uzmanlarının daha evrensel bir yazar seçmelisiniz uyarısı neticesinde “Victor Hugo” olarak değiştirilmiştir. Tapan (1990: 63) da, yabancı dil öğretiminde son yönelişlerin, konu seçiminde her kültürde var olan, tüm insanların deneyim alanları içine giren ancak her kültürde değişik görünümler içeren temel yaşam deneyim alanlarının çıkış noktası olarak alınmasının öngörüldüğünü ifade etmektedir (Akt. Bölükbaş ve Keskin, 2010: 230). Bunlara ek olarak seçeneklerdeki cümlelerin bazıları öğrencilerin anlayabileceği şekilde sadeleştirilmiştir. Testin 19-21. soruları için hazırlanan mektup metninin aslında yer alan “Ebru gideli ise yaklaşık bir yıl oluyor” cümlesi “gideli” yapısı C düzeyinde öğretildiği için bu cümle uzman görüşleri doğrultusunda “Ebru gittikten sonra yaklaşık bir yıl geçti” şeklinde değiştirilmiştir.

j. 45 sorudan oluşan yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik okuduğunu anlama başarı testinin ilk hâli, ilk deneme için Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi'nde

Turkish Studies

(TÖMER) otuz öğrenciye uygulanmış, testin anlaşılabilirliği konusunda öğrencilerle ve dersin öğretim görevlileriyle görüşmeler yapılmış ve testin çok zor olmadığı, anlaşılabilir ifadeler taşıdığı bilgisi alınmıştır. Uzman görüşleri ve uygulama sonucunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Bulgular

YDTOBT'nin Psikometrik Özellikleri

Ölçülen özellik okuduğunu anlama becerisi olarak ele alınmış ve test sonuçları üzerinde madde ve test istatistikleri hesaplanmak suretiyle ölçme aracının geçerliliği ve güvenilirliğine ilişkin kanıt toplanmaya çalışılmıştır.

Bu kapsamda ilk olarak her bir maddenin ölçmek istediği beceriyi (okuduğunu anlama) ölçtüğüne ilişkin kanıt sağlamak ve bu yolla maddelerin geçerli olduğunu ispatlamak amacıyla madde-test korelasyonları (bi-serial korelasyon katsayısı) hesaplanmıştır. Bi-serial korelasyon katsayısı yapay olarak kategorik hâle getirilmiş gerçekte sürekli bir değişken ile sürekli bir değişken arasındaki ilişkiyi bulmak amacıyla kullanılan bir korelasyon katsayısıdır (Magnusson, 1966: 202). Daha sonra ise test maddelerinin güçlük indeksleri belirlenerek aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2: YDTOBT'ye İlişkin Madde ve Test İstatistikleri

Madde No:	Madde Güçlük İndeksi	Madde Test Korelasyonları (Bi-serial Korelasyon)	Test İstatistikleri
1	.43	.24	
2	.85	.56	
3	.72	.46	
4	.61	.52	
5	.84	.32	
6	.63	.45	
7	.63	.50	
8	.87	.52	
9	.91	.66	
10	.88	.65	
11	.68	.56	
12	.93	.49	
13	.95	.55	
14	.79	.42	
15	.70	.48	
16	.73	.48	
17	.46	.45	
18	.65	.55	
19	.82	.44	
20	.92	.61	
21	.90	.47	
22	.91	.48	
23	.52	.61	
24	.53	.56	
25	.76	.60	
26	.65	.54	
27	.63	.54	
28	.61	.65	
29	.54	.61	
30	.85	.73	
31	.90	.79	
32	.91	.80	

Madde Sayısı: 45
Birey Sayısı: 510
KR-20 Güvenirlilik Katsayısı: 0.88
Ortalama: 33.02
Standart Sapma: 7.52
Standart Hata: 2.60
Ortalama Madde-test Korelasyonu: 0.57

Turkish Studies

33	.91	.84
34	.88	.66
35	.81	.60
36	.84	.69
37	.73	.63
38	.72	.64
39	.66	.69
40	.64	.57
41	.57	.67
42	.66	.61
43	.53	.57
44	.63	.58
45	.75	.72

Geçerlik

Bir başarı testinde maddelerin ölçülmek istenen özelliği ölçtüğüne ilişkin en önemli kanıt madde-test korelasyonlarıdır. Bu korelasyon katsayıları aynı zamanda madde geçerliğine de kanıt olarak kullanılmaktadır. Başarı ya da beceri testlerinde madde seçerken aşağıdaki ölçütler uygulanır:

Eğer madde test korelasyonu;

- 1) 0,19 ve daha küçük ise, madde kabul edilmez.
- 2) 0,20 – 0,29 arasında ise, madde düzeltilmelidir.
- 3) 0,30 – 0,39 arasında ise, iyi bir maddedir ve kabul edilir.
- 4) 0,40 ve daha büyük ise, çok iyi bir maddedir ve kabul edilir (Özçelik, 2010; Tekin, 2003).

Bu ölçütlere göre tablo incelendiğinde 1. madde hariç tüm maddelerin madde-test korelasyonlarının 0.30'un üzerinde olduğu gözlenebilir. Bu durumda tüm maddelerin test ile ölçülmek istenen özelliği ölçtüğü bir diğer ifade ile geçerli olduğu söylenebilir. 1. madde ise 0.24 düzeyinde bir korelasyona sahiptir. Bu durumda bu maddenin de gözden geçirilerek teste kalmasına ve böylece kapsam geçerliğinin zedelenmemesine karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda birinci sorunun B şıkında yer alan “icat etti” fiili “kaybetti” fiili ile değiştirilmiştir. Böylelikle öğrencilerin anlam karmaşası yaşamayacakları düşünülmektedir.

Güvenirlilik

Testin güvenirlik katsayısı olarak KR-20 güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve 0.88 olarak bulunmuştur. Araştırmalarda kullanılacak ölçme araçları için güvenirlik düzeyi alt sınırının 0,70 olması (Büyüköztürk, 2012; Özçelik, 2010), bu çalışmada bulunan 0,88 bu ölçüt değeri olan 0,70'in hayli üzerindedir. Bu durum testin güvenilir olduğu bir başka ifade ile tesadüfi hatalara karşı dayanıklı olduğuna ilişkin kanıt olarak kullanılabilir.

Tartışma ve Sonuçlar

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin okuduğunu anlama düzeylerini tespit etmek gayesiyle hazırlanacak soru türleri hem öğreticiler hem öğrenenler için önem arz etmektedir. Öğreticilerin öğrencinin kazanması gereken hedef davranışı kazanıp kazanmadığını anlayabilmesi; öğrencinin ise soruları doğru bir şekilde kavrayarak cevaplayabilmesi ölçme ve değerlendirme sorularının geçerli ve güvenilir olmasıyla mümkündür denilebilir.

Araştırmada, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduklarını anlama düzeylerini ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmek amaçlanmıştır. Bu amaçla test geliştirme sürecinde izlenmesi gereken bilimsel süreç izlenerek sorular hazırlanmış, kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Daha sonra testin geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen madde analizi ve hesaplanan ortalama madde güçlük ve ayırt edicilik indeksleri ile 6 doğru yanlış, 39 çoktan seçmeli sorudan oluşan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuduğunu Anlama Başarı Testinin (YDTOBT) geçerli ve güvenilir olduğu ortaya konmuştur. En yüksek puan olarak 45, en düşük puan olarak ise 0 puan alınan başarı testinin puanlandırması doğru cevaplar için 1 yanlış ve boş cevaplara 0 puan verilerek toplam 45 puan üzerinden yapılmaktadır. Geliştirilen başarı testinden yabancı dil olarak Türkçe öğretilen merkezlerde kullanışlı ve güvenilir bir ölçme aracı olarak B düzeyindeki öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerini tespit etme noktasında yararlanılabileceği düşünülmektedir (bkz. Ek 1).

Gerek okuma eğitimi sırasında gerek de ölçme ve değerlendirme sorularının hazırlanmasında dile ilişkin kültürel konuların yer almasına dikkat edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Kültürel faktörler okuduğunu anlamayı etkileyen faktörlerdendir. Pek çok çalışma kültürel benzerlik ve okuduğunu anlama arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir (Brantmeier, 2003; Alptekin, 2006; Erten ve Razi, 2009; Keshavarz, Atai ve Ahmadi, 2007). Bu nedenle çok kültürlü sınıflarda öğreticilerin öğrencilerine Türk kültürü hakkında bilgiler içeren metinler sunmaları ve sınav soruları hazırlarken bu sorulardan yararlanmaları, öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerini artırabilir.

Bu araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerini ölçmek amacıyla bir başarı testi geliştirilmiştir. Aynı şekilde A ve C düzeyi öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerini değerlendirebilecek başarı testleri geliştirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmacılar, ortaya konulan başarı testinden öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri ile dinleme, konuşma ve yazma kaygıları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi çalışmalarında yararlanabilirler. Aynı şekilde okuduğunu anlama ve okuma, yazma, konuşma ve dinleme öz yeterliliği arasındaki ilişkilerin araştırılmasında testten yararlanılabilir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin okuma tutumları ile okuduğunu anlamaları arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik çalışmalarda da başarı testinden yararlanılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2005). *Türkçe ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akyol, H., Yıldırım, K., Ateş, S. ve Çetinkaya, Ç. (2013). Anlamaya yönelik ne tür sorular soruyoruz? *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9/1, 41-56.
- Alptekin, C. (2006). Cultural familiarity in inferential and literal comprehension in L2 reading. *System*, 34, 494–508.
- Anılan, H. (2004). Bazı değişkenler açısından Türkçe dersinde okuduğunu anlama. *AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 89-102.
- Ateş, M. (2008). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeyleri ile Türkçe dersine karşı tutumları ve akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Başar, Ş. N. (2000). Finlandiya’dan. İsmail Parlatır ve başk. (Hazırlayanlar). *Güzel Yazılar: Gezi-Hatıra*. 2. Baskı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 204-208.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

- Belet, Ş. D. ve Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ilişkin tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (1), 69-86.
- Bölükbaş, F. ve Keskin, F. (2010). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin kültür aktarımındaki işlevi. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4*, 221-235, Ankara-Turkey.
- Brantmeier, C. (2003). Does gender make a difference? Passage content and comprehension in second language reading. *Reading in a Foreign Language*, 15(1), 1-27.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. (16. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dalkıran, E. (2008). Keman eğitiminde performansın ölçülmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 116-136.
- Day, R. R. ve Park, J. (2005). Developing reading comprehension questions. *Reading In A Foreign Language*, 17 (1), 60-73.
- Durmuş, M. (2013). İkinci/yabancı dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş dilsel girdi üzerine. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literatur and History of Turkish or Turkic Volume 8/1 Winter 2013*, p. 1291-1306, Ankara-Turkey.
- Erdem M. D., Gün, M., Şengül, M., Şimşek, R.(2015).Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin öğretim elemanlarınca diller için Avrupa ortak başvuru metni ve işlevsel metin özellikleri kapsamında değerlendirilmesi,*Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/3 Winter 2015*, p. 455-476, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, Ankara-Turkey.
- Erten, H. E. ve Razi, S. (2009). The effects of cultural familiarity on reading comprehension. *Reading in a Foreign Language*, 21(1), 60-77.
- Keshavarz, M. H., Atai, M. R. and Ahmadi, H. (2007). Content schemata, linguistic simplification, and EFL readers' comprehension and recall. *Reading in a Foreign Language*, 19(1), 19-33.
- Kongar, E. (2001). *Kızlarıma mektuplar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kuzu, T. (1999). *Yabancı dil öğretiminde okuma-anlama becerisinin kazandırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Magnusson, D. (1966). *Test theory*. New York: Addison-Wesley.
- MEB Çeviri Komisyonu. (2009). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni, öğrenme- öğretme-değerlendirme*.
- Özder, H., Konedralı, G. ve Doğan, H. (2012). İlkokul beşinci sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 2/4, 13-26.
- Özçelik, D. A. (2010). *Test hazırlama kılavuzu* (4. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özgüven, İ. E. (2007). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Robinson, R. and Good T. L. (1987). *Becoming on effective reading teacher*. New York: Harper And Row Publishers.

- Tekin, H. (2003). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (15. Baskı). Ankara: Yargı Yayıncılık.
- Temizkan, M. (2009). *Metin türlerine göre okuma eğitimi* (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yıldız, M. ve Akyol, H. (2011). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama, okuma motivasyonu ve okuma alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31 (3), 793-815.
- http://cdn.kocotas.com.tr/product_document/1000123053.pdf adresinden 10/10/2014 tarihli erişim ile okuma başarı testi için metin temin edilmiştir.
- https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0skender_kebap11/10/2014 tarihli erişim ile okuma başarı testi için metin temin edilmiştir.

Ek 1: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen B Düzeyi Öğrencilere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testi

1 ile 7. sorular arasında cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcüğü bulunuz.

1. Başarılı mühendis Stefan Klein, uçan araba geliştirmeyi.....
A) yakaladı
B) kaybetti
C) başardı
D) yendi
E) kazandı
2. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 60 milyon insan ülkesinden göç etmek zorunda kaldı.
A) fakat
B) rağmen
C) oysa ki
D) yaklaşık
E) ayrıca
3. Son zamanlarda.....artmaya başlayan obezite, çocuk sağlığını olumsuz etkiliyor.
A) hızla
B) yaklaşık
C) hiç
D) az
E) ortalama
4. Uzmanlar, yetersiz beslenmenin demir eksikliği yani anemi hastalığına nedenuyarısında bulundu.
A) yapabileceği
B) gelebileceği
C) gidebileceği
D) olabileceği
E) verebileceği
5. Verem, dünyada her yıl iki milyon insanın hayatınıneden oluyor.
A) yaşamasına
B) kaybetmesine
C) kazanmasına
D) sürdürmesine
E) kazanmasına

Turkish Studies

6. Genç öğrencilerülkelerden Türkiye'ye Türkçe öğrenmeye geldiler.

- A) uluslararası
- B) yalnız
- C) geniş
- D) eğlenceli
- E) çeşitli

7. Sınavdan zayıf not aldımgünlerce çalışmıştım.

- A) Oysa ki
- B) ve
- C) yani
- D) sadece
- E) rağmen

8. Türkçe / Leyla / öğretmenim / güler yüzlü / öğretmendir / bir / Hanım

1 2 3 4 5 6 7

Yukarıdaki kelimelerle anlamlı bir cümle oluşturulduğunda doğru sıralama nasıl olur?

- A) 3-1-4-5-7-6-2
- B) 1-3-2-7-4-6-5
- C) 6-4-2-1-3- 7-5
- D) 1-2-3- 7-4-6-5
- E) 1- 5-2-3-6-7-4

9. I. kendi

- II. haziran
- III. gideceğim
- IV. ayında
- V. ülkeme

Yukarıdaki sözcükler nasıl sıralanırsa anlamlı bir cümle olur?

- A) I.- IV.- II. – III.- V.
- B) V. – IV.- III.- I.- II.
- C) III. – II.- I.- IV.- V.
- D) II.- III.- I.- IV. – V.
- E) II. – IV.- I.- V. III.

10. Bütün öğrencilerim bana **kulak versin** önemli bir konu anlatacağım.

Yukarıdaki cümlede geçen altı çizili deyim hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Dikkatli bakmak
- B) Kızmak
- C) Dikkatli dinlemek
- D) Hediye vermek
- E) Az duymak

11. Babam para verirken “**ayağımı yorganına göre uzat.**” dedi.

Yukarıdaki cümlede geçen altı çizili deyim hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Çok az para harcamak
- B) Çok para harcamak
- C) Para harcamamak
- D) Para kazanmak
- E) Sahip olunan para kadar harcama yapmak

12. Aşağıdaki soruda karşılıklı konuşmanın boş bırakılan kısmını tamamlayabilecek ifadeyi bulunuz.

Görevli:

-Türk Hava Yolları. Buyurun ben Elif.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Hüseyin Bey:

-İzmir için rezervasyon yaptırmak istiyorum.

Görevli:

Hüseyin Bey:

Salı günü, saat ikide gitmek istiyorum.

- A) Nereye gideceksiniz?
- B) Ne zaman gideceksiniz?
- C) Kaç kişi gideceksiniz?
- D) Nasıl gideceksiniz?
- E) Ne kadar sürede gideceksiniz?

13. Aşağıdaki soruda karşılıklı konuşmanın boş bırakılan kısmını tamamlayabilecek ifadeyi bulunuz.

Satıcı:

-Hoş geldiniz efendim.

-Müşteri:

-Hoş buldum. Bir gömlek almak istiyorum.

Satıcı:

Müşteri:

Siyah renk olsun lütfen.

- A) Kaç beden gömlek almak istiyorsunuz?
- B) Kaç tane gömlek almak istiyorsunuz?
- C) Hangi model gömlek istersiniz?
- D) Ne renk gömlek istiyorsunuz?
- E) Bence size çok yakıştı.

14-18. sorularda verilen cümleyi en iyi tamamlayan ifadeyi işaretleyiniz.

14. Victor Hugo,.....

- A) usta bir tamircidir.
- B) büyük bir yapıttır.
- C) ünlü bir roman yazarıdır.
- D) en iyi romandır.
- E) en ünlü şiiirdir.

15. Amerikalı iki bilim adamı.....

- A) önemli buluşlar gerçekleştirdi.
- B) ya da yönetmen oldu.
- C) ama ikisi de çok çalışırdı.
- D) ancak çalışmalarını gerçekleştiremediler.
- E) Amerikalı değıllerdir.

16. Çok çalışmış olmasına rağmen....

- A) sınavda çok başarılı oldu.
- B) sınavı kazandı.
- C) sınavda tüm soruları cevapladı.
- D) sınavda başarısız oldu.
- E) sınav soruları yanlıştı.

17. Günümüzde özellikle teknolojinin de katkısıyla.....

- A) bilim daha da geriye gidiyor.
- B) ancak çok önemli gelişmeler sağlanabilirdi.
- C) ilerlemeler yakından takip edilse iyi olurdu.
- D) yaşam şartları daha da zorlaşıyor.

Turkish Studies

E) birçok hastalığa çare bulunabiliyor.

18. Çamaşır makinenizin çalışması için.....

- A) güzel bir ütü almalısınız.
- B) üzerine örtü örtmelisiniz.
- C) üzerindeki düğmeye basmalısınız.
- D) kapağını çıkarmalısınız.
- E) kutusuna koymalısınız.

19-21. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Cici kızlarım,

Yaşam ne garip.

Bir baba için en büyük mutluluk kaynağı, aynı zamanda çok büyük bir hüznün nedeni de olabiliyor.

Her ikiniz de başarılı birer üniversite eğitimi yaptınız.

Ebru Amerika'dan, Elif de buradan birer doktora bursu kazandı.

Her ikiniz de yurt dışına gittiniz. Bugün Elif'in yurtdışına gidişinin ilk günü.

Ebru gittikten sonra yaklaşık bir yıl geçti.

Ben bir yandan bu başarılarınızla övünüyorum, bir yandan da parmak kadar iki kız çocuğunun evden uçup gitmelerinin hem hüznünü hem de korkusunu yaşıyorum.

Emre KONGAR

19. Yukarıdaki metin kim tarafından yazılmıştır?

- A) Anne
- B) Baba
- C) Eş
- D) Kardeş
- E) Amca

20. Yukarıdaki metne göre Ebru yurt dışına ne zaman gitmiştir?

- A) Yaklaşık iki yıl önce
- B) Yaklaşık bir yıl önce
- C) Yaklaşık dört yıl önce
- D) Yaklaşık bir ay önce
- E) Yaklaşık üç yıl önce

21. Yukarıdaki metne göre Ebru ile Elif en son hangi eğitimi almışlardır?

- A) İlköğretim
- B) Ortaokul
- C) Lise
- D) Üniversite
- E) Açıköğretim

Günümüze dek boyunbağı takmak, bıyıkları kesmek, tiyatroya....., çatalla yemek, jimnastik yapmak, karı-koca kol kola sokakta yürümek, balolarda dans, birbiriyle tokalaşmak, sokakta şapka, yazıya soldan başlamak, bütün bu davranış töreleri ilerici, medeni, ideal Cumhuriyet insanının davranışlarını tanımlamaktadır" (Göle, 2001:115).

22. Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi kelimeler gelmelidir?

- A) Tanımak- almak- yürümek
- B) Çalmak-yazmak- görmek
- C) Gitmek- etmek- giymek
- D) Gelmek- duymak- vermek
- E) Almak-yaşamak- sevmek

23. (I) Mehmet Akif Ersoy İstanbul'da dünyaya geldi. (II) İlk öğrenimini babasından aldı. (III) Veterinerlik okulunu bitirerek veteriner oldu. (IV) Mezarı İstanbul'dadır. (V) Bir süre veterinerlik yaptıktan sonra İstanbul'da memur olarak çalışmaya başladı.

Yukarıdaki paragrafta anlam bakımından akışı bozan cümle hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

24. (I) Balıkta insan sağlığı için yararlı çeşitli vitaminler bulunur. (II) Bu özellikleriyle balık bedene güç ve enerji verir. (III) Zihin yorgunluğunu giderir. (IV) Olta ile tutulabilir. (V) Balıktaki kalsiyum kemiklerin büyümesini sağlar ve özellikle çocukluk çağlarında gelişmeyi kolaylaştırır.

Yukarıdaki paragrafta anlam bakımından akışı bozan cümle hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Fıkralarıyla tanınan Nasrettin Hoca, 1208 yılında Eskişehir iline bağlı Sivrihisar ilçesinin Hortu köyünde doğmuştur. Annesinin adı Sıdika, babasının adı Abdullah'tır. Nasrettin Hoca, insanlara doğru yolu göstermeye çalışan, iyilikleri bildiren bir kişidir.

25. Yukarıdaki metinde Nasrettin Hoca hakkında hangi bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Hangi yıl doğduğu bilgisine
- B) Nerede doğduğu bilgisine
- C) Annesinin adı bilgisine
- D) Babasının adı bilgisine
- E) Hangi yıl öldüğü bilgisine

Küresel ısınmaya bağlı olarak dünyanın bazı bölgelerinde kasırgalar, seller ve taşkınların şiddeti ve sıklığı artar. Bazı bölgelerde uzun süreli, şiddetli kuraklıklar ve çölleşme etkili olur. Küresel ısınma yüzünden sıcaklıklar artar, ilkbahar erken gelir, sonbahar gecikir, iklimler değişir.

26. Yukarıdaki metinde yazarın şikâyet ettiği konu nedir?

- A) Küresel ısınmanın zararları
- B) Sonbaharın geç gelmesi
- C) İlkbaharın erken gelmesi
- D) İklimlerin değişmesi
- E) Kuraklık

27.-28. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Helsinki'yi dolaşıyoruz. Burası bir şehir değil; bir çiçek bahçesi... Evler, oteller, lokantalar, dükkânlar hep bir yeşil dekor içinde. Bahçeler, parklar eksik değil. Ağaçların altında, yolların kenarında beyaz boyalı kanepeler, koltuklar var. Burada genç, yaşlı, çocuk, isteyen oturup dinleniyor; okuyor; güneşleniyor. Sokakların ortasındaki bahçeler içinde lokantalar var. Yemyeşil şimşir ağaçlarının kenarında kocaman bahçe şemsiyelerinin altına konmuş masalarda yemek yeniyor.

Şükûfe Nihal BAŞAR

27. Yukarıdaki metne göre Helsinki ile ilgili olarak söylenenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Helsinki'de şimşir ağaçları sapsarıdır.
- B) Helsinki'de beyaz boyalı kanepeler vardır.
- C) Helsinki'de kitap okuyan insanlar vardır.
- D) Helsinki'de bahçeler içinde lokantalar vardır.
- E) Helsinki'de oteller vardır.

28. Yukarıdaki metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Helsinki'deki lokantaları tanıtmak
- B) Helsinki gezisinde gördüklerini anlatmak
- C) Helsinki'de yaşayan insanları anlatmak
- D) Helsinki yemeklerini tanıtmak
- E) Helsinki iklimini anlatmak

29. "Okulda kızının yaptıklarını duyunca yerin dibine geçti." cümlesinde **yerin dibine geçmek** deyimiyile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok mutlu olmak
- B) Çok sevinmek
- C) Çok şaşırarak
- D) Çok sinirlenmek
- E) Çok utanmak

Aşağıdaki metinden hareketle 30-35. sorulardaki ifadeleri doğru ya da yanlış olarak değerlendiriniz.

İskender kebabı

İskender kebab veya İskender döner, Bursa yöresinin meşhur kebab yemeklerinden biridir. İskender kebabının pişirilmesine 1867 yılında Kayhan Çarşısı'nda başlanmıştır. Aslında temel malzemesi döner olsa da İskender'i İskender yapan, üstündeki tereyağı, domates sosu, yanındaki yoğurt ve altındaki yağlı pide parçalarıdır.

	D	Y
30. İskender kebabı Adana yemeklerinden biridir.
31. İskender kebabının üstüne tereyağı konulur.
32. İskender kebabının temel malzemesi patatestir.
33. İskender kebabının pişirilmesine 1867 yılında Kayhan Çarşısı'nda başlanmıştır.
34. İskender kebabının yanında yoğurt bulunur.
35. İskender kebabının altında yağlı pide parçaları yoktur.

36 -39. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Sonbahar mevsimi, eylül, ekim ve kasım aylarında yaşanır. Bu mevsimde havalar bir gün sıcak bir gün soğuk olabilir. Bu durum, insan sağlığını etkileyebilir. Yaşanan ani ısı değişiklikleri vücudun direncini etkileyerek soğuk algınlığı, grip, nezle gibi hastalıklara yol açabilir. Bu hastalıklardan korunmak için bol bol su ve bitki çayları içilmeli, besin değeri zengin yiyecekler yenilmeli, düzenli spor yapılmalı, yeterli uyku uyunmalıdır. Ayrıca kapalı, havasız ortamlarda bulunmaktan kaçınılmalı, sigara ve alkolden uzak durulmalıdır.

36. Sonbahar mevsimi hangi aylarda yaşanır?

- A) Ocak-şubat-mart
- B) Nisan- haziran-mayıs
- C) eylül-ekim-kasım
- D) Eylül-ekim-aralık
- E) Haziran-temmuz-ağustos

37. Sonbahar mevsiminde hastalıklara yol açan sebep nedir?

- A) Ani ısı değişiklikleri

Turkish Studies

- B) Soğuk havalar
- C) Rüzgârlı havalar
- D) Ani ısınan hava
- E) Yağmurlu havalar

38. Metne göre uzak durulması istenen maddeler nelerdir ?

- A) Su
- B) Bitki çayları
- C) Vitaminli yiyecekler
- D) Sigara ve alkol
- E) Kahve ve çay

39. Metinde aşağıdakilerden hangisinin yapılması istenmemektedir?

- A) Bol su içilmelidir.
- B) Düzenli spor yapılmalıdır.
- C) Bitki çayları içilmelidir.
- D) Yeterli uyku uyunmalıdır.
- E) Vitamin ilaçları kullanılmalıdır.

40. Ormanlar ve diğer doğal yeşil alanlar stresi azaltabilir, moral düzeltici olabilir, kızgınlığı ve saldırganlığı azaltabilir ve genel olarak mutluluğu artırabilir. Ormanlık alanlara gitmek bağışıklık sistemimizi de geliştirebilir.

Yukarıdaki metinde aşağıdaki bilgilerden hangisi yer almamıştır?

- A) Ormanlar stresi azaltır.
- B) Ormanlar kızgınlığı azaltır.
- C) Ormanlar mutluluğu artırır.
- D) Ormanlar kızgınlığı artırır.
- E) Ormanlar saldırganlığı azaltır.

41. Buzdolabını ihtiyacınızdan fazla yiyeceklerle aşırı doldurmayın. Aşırı doldurmanız hâlinde kapı açıldığında yiyecekler düşerek size veya buzdolabına zarar verebilir.

Yukarıdaki metinde buzdolabı kullanımı ile ilgili hangi noktaya dikkat edilmesi istenmektedir?

- A) Kapısını kapalı tutmak
- B) Yiyecekleri farklı bölmelere yerleştirmek
- C) Yiyecekleri uzun süre bekletmemek
- D) İçine aşırı fazla yiyecek koymamak
- E) Yiyecekleri buzdolabına sıcak koymamak

42. Buzdolabınızın kapı kolu varsa, buzdolabını taşıırken kapı kolundan tutmayın; aksi takdirde kapı kolu kopabilir.

Yukarıdaki metne göre buzdolabının kapı kolundan tutulursa ne olur?

- A) Kapı kolu bozulabilir
- B) Kapı kolu kopabilir
- C) Kapı kolu yerinde kalır
- D) Kapı kolu kırılabilir
- E) Kapı kolu yerinde kalır

43. Buzdolabı uzun süre kullanılmayacaksa fişi prizden çıkarılmalıdır. Elektrik kablosunda oluşabilecek bir sorun yangına yol açabilir.

Yukarıdaki metne göre yangına aşağıdakilerden hangisi yol açabilir?

- A) Fişi prizden çıkarmak
- B) Fişi prize takmak
- C) Elektrik kablosunda oluşabilecek bir sorun
- D) Fişi uzun süre kullanmak

Turkish Studies

E) Elektrik kablosunu kesmek

44. Belirli bir sıcaklık gerektiren aşı, ısıya duyarlı ilaçlar, bilimsel materyaller vb. malzemeler buzdolabında saklanmamalıdır.

Yukarıdaki metne göre aşağıdakilerden hangisi buzdolabında saklanmamalıdır?

- A) Isıya duyarlı ilaçlar
- B) Patlıcan
- C) Meyve
- D) Süt
- E) Isıya duyarlı olmayan ilaçlar

45. Ürünü yağmur, kar, güneş ve rüzgâra maruz bırakmak elektriksel güvenlik açısından tehlikelidir.

Yukarıdaki metne göre ürünü aşağıdakilerden hangisine maruz bırakmak tehlikeli değildir?

- A) Kar
- B) Yağmur
- C) Güneş
- D) Rüzgâr
- E) Oda sıcaklığı

Ek 2: Belirtke Tablosu

KAZANIMLAR	B	K	U	A	S	D
Okuma- Anlama, Genel						
B2: Kendi kendine okuyabilir, okuduğu amaca yönelik ve metne uygun olarak okuma tarzını ve hızını ayarlayabilir, uygun başvuru kitaplarını seçerek kullanabilir. Okuma anlama için yeterli geniş bir sözcük dağarcığına sahip olsa da nadir kullanılan deyimleri anlamakta zorluk çekebilir.			10, 11, 29 (3)			
B1: Kendi ilgi ve uzmanlık alanlarıyla ilgili konular üzerine okuduğu karmaşık olmayan teknik metinleri yeterli seviyede anlayabilir.			1, 2, 3, 4, 5, 6 (6)	7, 16 (2)		
Yazışmaları Okuma Anlama						
B2: Kendi ilgi alanını kapsayan yazışmaları okuyabilir ve ana bildirim kolaylıkla anlayabilir.			12, 13, 15 (3)			
B1: Bir mektup arkadaşıyla devamlı yazışabilmek için, özel mektuplardaki olay, duygu ve istekler hakkında yapılan betimlemeleri yeterince anlayabilir.					19, 20, 21 (3)	
Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma						
B2: Uzun ve karmaşık metinleri çabukça gözden geçirip önemli bilgileri bulabilir. Meslekle ilgili geniş kapsamlı konular hakkında haberlerin, makalelerin ve raporların içeriğini ve önemini çabukça kavrayabilir ve daha ince okunmasının gerekip gerekmediğine karar verebilir.	27 (1)		40 (1)		26, 28 (2)	
B1: Belirli bir görevle ilgili olarak istenilen bilgileri alabilmek amacıyla uzun metinleri gözden geçirebilir ve çeşitli metinlerden veya metin bölümlerinden çıkardığı bilgileri birleştirebilir. Mektup, bilgilendirme broşürü veya kısa resmî belgeler gibi basit günlük metinlerden önemli bilgileri bulabilir ve anlayabilir.					8,9,30, 31, 32, 33, 34, 35 (8)	
Bilgi ve Gerekçeleri Anlama						
B2: Kendi uzmanlık alanına ilişkin, uzmanlara yönelik üst düzey kaynaklardan bilgi, düşünce ve görüşleri alabilir. Kullanılan terimleri iyi anlayıp anlamadığını kontrol etmek için arada bir sözlük kullansa bile, kendi uzmanlık alanının dışındaki teknik makaleleri okuyup anlayabilir. Yazarların belirli bir tutumu ya da görüş noktasını savunduğu, günlük sorunları ele alan makale ve raporları okuyup anlayabilir.			24 (1)	22 (1)		23, (1)
B1: Anlaşılır şekilde yazılmış, gerekçelerle donatılmış metinlerin en önemli sonuçlarını algılayabilir. Ayrıntılarıyla olmasa bile, işlediği			25, 36, 37, 38, 39 (5)	14, 17, 18 (3)		

Turkish Studies

konudaki görüş açısını kavrayabilir. Alışlagelmiş konuları içeren karmaşık olmayan gazete makalelerini ana noktalarıyla kavrayabilir.

Yazılı Talimatları Anlama

B2:Kendi uzmanlık alanından uzun ve karmaşık kullanım kılavuzlarını ve ayrıntılı kural ya da tehlike uyarılarının zor bölümlerini birkaç kere okuma imkânına sahip olduğunda anlayabilir.	41,4 2,43 (3)
B1: Bir cihazı kullanmak için gerekli karmaşık olmayan, anlaşılır bir anlatımla yazılmış kullanım kılavuzlarını anlayabilir.	44,4 5 (2)

B: Bilgi **K:** Kavrama **U:** Uygulama **A:** Analiz **S:** Sentez **D:** Değerlendirme

*Parantez içerisinde verilen rakam bilişsel alan seviyesinde kazanımın kaç adet soru içeriğini gösterirken; ilk verilen rakam/rakamlar sorunun/soruların numarasını göstermektedir.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Altunkaya, H. (2016). “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuduğunu Anlama Başarı Testinin Geliştirilmesi / Development of Achievement Test for Comprehension of What Was Read for Those Learning Turkish as Foreign Language”, *TURKISH STUDIES - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı), Volume 11/3 Winter 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9324>, p. 113-138.